

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12CoP/47/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6619203421
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Kvietok
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2019:6619203421.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kvietka a členov senátu Mgr. Janky Benkovičovej a Mgr. Martina Štubniaka, vo veci starostlivosti o maloletého D. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., C. XXX/X, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Lučenci, dieťa matky S. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., C. XXX/X, a otca T. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom T., C. XXX/X, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec na nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní matky maloletého dieťaťa a otca maloletého dieťaťa proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č. k. 8P/41/2019-17 zo dňa 01. 08. 2019, takto

rozhodol:

- I. Uznesenie okresného súdu **p o t v r d z u j e**.
- II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým uznesením okresný súd (ďalej tiež „súd prvej inštancie“ alebo „prvostupňový súd“) rozhodol tak, že nariadil neodkladné opatrenie, ktorým dočasne odňal maloletého D. W., nar. XX.XX.XXXX z osobnej starostlivosti rodičov a umiestnil maloletého na pobyt v Centre pre deti a rodiny Margarétka, so sídlom Lučenec, Vajanského 71, najdlhšie na dobu šesť mesiacov odo dňa vykonateľnosti neodkladného opatrenia. Zároveň prvostupňový súd uložil rodičom maloletého dieťaťa povinnosť odovzdať maloletého D. W., nar. XX.XX.XXXX do Centra pre deti a rodiny Margarétka, so sídlom Lučenec, Vajanského 71. Prvostupňový súd tiež rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení svojho rozhodnutia súd prvej inštancie uviedol, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec doručil súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia podľa § 367 ods. 2 zák. č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), v ktorom žiadal, aby súd neodkladným opatrením nariadil umiestnenie maloletého dieťaťa do Centra pre deti a rodiny Margarétka, so sídlom Lučenec, najdlhšie na dobu šesť mesiacov odo dňa vykonateľnosti neodkladného opatrenia. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec návrh odôvodnil tým, že maloletý D., nar. XX.XX.XXXX, pochádza z rodiny, ktorej kultúrny a ekonomický kapitál je na nízkej úrovni a koleruje so zlým sociálnym postavením rodiny. Matka nenavštevovala s maloletými deťmi detskú ambulanciu a pri poslednej návšteve pediatra bol maloletý D. podvyživený a na svoj vek stále nechodil. Maloletému bola odporučená hospitalizácia, počas ktorej bolo zistené, že maloletý je malnutričný, hypotrofický s bledým koloritom kože, asenickým habitom, hypotrofickou svalovou hmotou, má poľamaný mliečny chrup a na hrudníku prítomný rachitický ruženec. Maloletý nie je schopný sám sa postaviť, chodiť a rozprávať. Zo správ Detskej kliniky SZU Lučenec a Detskej kliniky Banská Bystrica vyplýva, že maloletý D. je ťažko zanedbaný, nakoľko matka zanedbala povinné lekárske prehliadky a očkovania a maloletému nezabezpečila náležitú zdravotnú starostlivosť a výživu, čo malo za následok jeho podvýživu a výrazné zaostávanie v psychomotorickom vývine dieťaťa s možnosťou mentálnej retardácie. Po nasadení liečby a následnom prepustení z nemocnice sa stav maloletého zlepšil, je však nevyhnutné pokračovať v liečbe a sledovať maloletého

v endokrinologickej a neurologickej ambulancii. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Lučenec navrhol umiestnenie maloletého do Centra pre deti a rodiny Margarétka, so sídlom Lučenec, najdlhšie na dobu šesť mesiacov odo dňa vykonateľnosti neodkladného opatrenia.

3. Súd prvej inštancie na vec právne aplikoval § 2 ods. 1 a 2 CMP, § 367 ods. 1 až 4 CMP. Vec právne posúdil aj podľa § 324 ods. 1, 2 a 3 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), podľa § 325 ods. 1 CSP, podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, § 328 ods. 1 CSP a § 329 ods. 1 a 2 CSP. Pri rozhodovaní tiež aplikoval ust. § 37 ods. 1 zák. č. 36/2005 Z. z. zákona o rodine (ďalej len „Zákona o rodine“), § 37 ods. 3 písm. a) Zákona o rodine.

4. Konštatoval, že základnou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania. Z charakteru neodkladného opatrenia vyplýva, že pred jeho nariadením súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné pre vydanie konečného rozhodnutia a pri ich zisťovaní nemusí byť vždy dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Je však nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana.

5. Prvostupňový súd na základe zistených skutočností týkajúcich sa zdravotného stavu maloletého a nevhodného prostredia, v ktorom žije mal za preukázané, že záujem maloletého dieťaťa si vyžaduje, aby bolo dočasne odňaté zo starostlivosti rodičov a podrobilo sa odbornej diagnostike v Centre pre deti a rodiny Margarétka, so sídlom Lučenec, najdlhšie na dobu šesť mesiacov odo dňa vykonateľnosti neodkladného opatrenia.

6. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie aplikáciou § 52 CMP.

7. V zákonnej lehote napadli uznesenie súdu prvej inštancie odvolaním rodičia maloletého dieťaťa, teda otec a aj matka maloletého dieťaťa. Domáhali sa zrušenia odvolaním napadnutého rozhodnutia.

8. Podané odvolanie odôvodnili tým, že nesúhlasia s umiestnením maloletého D. na pobyt v Centre pre deti a rodiny Margarétka v Lučenci. Poukázali na to, že napriek výroku rozhodnutia je ich syn umiestnený v profesionálnej rodine, pričom ako rodičom im táto informácia nebola oznámená. Dozvedeli sa len toľko, že ich syn je 20 km od Lučenca, údajne u nejakej pani Q.. Poukázali tiež na to, že vychovali a vychovávajú ďalšie tri deti vo veku 24, 15 a 9 rokov. Pri ich výchove nemali žiadne väčšie zdravotné problémy a nikdy nebol problém, aby im deti z rodiny boli odňaté. Mali informáciu od ošetrujúcej lekárky, že ich syn začne chodiť neskôr a aj rozprávať, preto predpokladali, že sám začne chodiť aj rozprávať tak, ako im to oznámila ošetrujúca lekárka, pretože mal opozdený vývoj. Považujú za nespravodlivé, aby im bolo odňaté dieťa, o ktoré sú schopní sa riadne postarať. Uznali, že určitú dobu nenavštívili detskú ambulanciu, avšak nepovažovali to za potrebné, keďže ich syn nemal žiadne zdravotné problémy. Zaujali názor, že neboli splnené podmienky na vydanie neodkladného opatrenia, boli by dodržali všetky potrebné úkony, aby synovi zabezpečili potrebnú zdravotnú starostlivosť. Podľa ich názoru bolo porušené súdne rozhodnutie, doslova zmarené tým, že dieťa bolo umiestnené v profesionálnej rodine a nie tam, kde nariadil súd.

9. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd potvrdil odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie. V podanom vyjadrení kolízny opatrovník zopakoval dôvody, ktorého ho viedli k podaniu návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Tiež opätovne poukázal na správy Detskej kliniky SZU Lučenec a Detskej kliniky Banská Bystrica, z ktorých vyplýva, že maloletý D. je ťažko zanedbaný, čo potvrdzuje skutočnosť, že matka zanedbala povinné lekárske prehliadky a očkovania a maloletému dieťaťu nezabezpečila náležitú zdravotnú starostlivosť a výživu, čo malo za následok jeho podvýživu a výrazné zaostávanie v psychomotorickom vývine dieťaťa s možnosťou mentálnej retardácie. Kolízny opatrovník opätovne zaujal názor, že rodičia maloletého dieťaťa vzhľadom na svoje osobnostné predpoklady a súčasnú úroveň ich rodičovských zručností, nie sú schopní zabezpečiť primeranú starostlivosť o maloleté dieťa a že niet žiadnej inej fyzickej plnoletej osoby, ktorá by maloletému dieťaťu zabezpečila adekvátnu starostlivosť.

10. Na vyjadrenie kolízneho opatrovníka reagovali rodičia maloletého dieťaťa odvolacou replikou, v ktorej uviedli, že je pravdou, že sa im žije ťažko, avšak aj napriek tomu sa snažia svoje deti poctivo vychovávať. Poukázali na to, že ani jeden z nich nebol trestaný súdom a majú svoje morálne hodnoty, ktorých sa

pridržiavajú. Potvrdili, že je pravdou, že skutočne ambulanciu detského pediatra navštívili naposledy v novembri 2018, avšak deti neboli choré a nepotrebovali lekára. Uviedli tiež, že z celého konania voči ich osobe nemajú dobrý pocit a sú toho názoru, že je to čisto účelové v snahe pripraviť ich o dieťa.

11. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), preskúmal vec podľa § 65, § 66 CMP a bez potreby nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario, uznesenie okresného súdu ako vecne správne podľa ust. 387 ods. 1, 2 CSP potvrdil.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP, odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

14. V danej veci odvolací súd nezistil žiadne okolnosti, ktoré by spochybnili správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie. Z obsahu spisu vyplýva, že prvostupňový súd správne postupoval, keď nariadil neodkladné opatrenie a maloletého D. dočasne odňal z osobnej starostlivosti rodičov a umiestnil ho na pobyt v Centre pre deti a rodiny Margarétka, so sídlom Lučenec, najdlhšie na dobu 6 mesiacov odo dňa vykonateľnosti neodkladného opatrenia. S dôvodmi, ktoré prvostupňový súd uviedol v odvolaní napadnutom uznesení, sa v celom rozsahu stotožňuje aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkazuje. Rodičia maloletého dieťaťa svojimi argumentmi uvádzanými v odvolaní nijakým spôsobom nespochybnili správnosť odvolaním napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Na zdôraznenie správnosti odvolaním napadnutého uznesenia odvolací súd dopĺňa nasledovné.

15. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

16. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

17. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

18. Podľa čl. 4 CMP, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

19. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

20. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti o maloletého vyplýva, že súd pri ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej a obmedzí sa len na osvedčenie najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť dočasnej úpravy pomerov, pričom vždy je potrebné posúdiť, či touto dočasnou úpravou pomerov nedochádza k zásahu do základných práv jednotlivých účastníkov nad mieru nevyhnutnú, a či dočasná úprava pomerov sleduje legitímny cieľ.

21. V konaní bolo preukázané, že maloletý D. je ťažko zanedbaný, ako to vyplýva zo správ detskej kliniky ZSÚ Lučenec a Detskej kliniky Banská Bystrica, čo potvrdzuje skutočnosť, že tak matka ako aj otec maloletého dieťaťa zanedbali povinné lekárske prehliadky a očkovania a maloletému dieťaťu nezabezpečili náležitú zdravotnú starostlivosť a výživu, čo malo za následok jeho podvýživu a výrazné zaostávanie v psychomotorickom vývine dieťaťa.

22. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu v zhode so súdom prvej inštancie dospel k záveru, že je potreba dočasnej úpravy pomerov, a to tým spôsobom, že maloletý bude dočasne odňatý z osobnej

starostlivosti rodičov a bude umiestnený na pobyt v Centre pre deti a rodiny Margarétka, so sídlom Lučenec, najdlhšie na dobu 6 mesiacov.

23. Súd prvej inštancie mal nepochybne osvedčené, že starostlivosť rodičov o maloleté dieťa bola zanedbaná a že jeho rodičia v súčasnosti nie sú schopní maloletému poskytovať adekvátnu starostlivosť primeranú veku maloletého dieťaťa a jeho aktuálnemu zdravotnému stavu.

24. V tomto štádiu konania je na mieste dočasne upraviť pomery k maloletému dieťaťu tak, aby zdravie a psychomotorický vývoj maloletého dieťaťa nebol ohrozený a k tomu má slúžiť dočasné umiestnenie maloletého dieťaťa v Centre pre deti a rodiny Margarétka, so sídlom v Lučenci.

25. Pokiaľ rodičia maloletého dieťaťa v podanom odvolaní namietali skutočnosť, že maloletý má byť podľa ich informácií umiestnený v profesionálnej rodine, k tomu odvolací súd uvádza, že je bežnou praxou, že detské domovy, resp. centrá pre deti a rodiny, realizujú pobyt v týchto zariadeniach aj formou umiestnenia dieťaťa v profesionálnej rodine. Tento postup je zákonný a nejde o snahu odňať dieťa zo starostlivosti jeho biologických rodičov natrvalo.

26. Odvolací súd zdôrazňuje, že v danom prípade sa jedná o opatrenie dočasného charakteru, ktorým sa má zabezpečiť nevyhnutná ochrana zdravia a psychomotorického vývinu maloletého dieťaťa. Zároveň doba do 6 mesiacov, na ktorú má byť maloletý na základe nariadeného neodkladného opatrenia umiestnený v Centre pre deti a rodiny Margarétka, so sídlom v Lučenci, je dobou určenou na to, aby rodičia maloletého dieťaťa preukázali dostatočné rodičovské zručnosti pri zabezpečovaní osobnej a zdravotnej starostlivosti o dieťa. V žiadnom prípade neodkladným opatrením nedošlo k trvalému odňatiu maloletého dieťaťa zo starostlivosti svojich biologických rodičov.

27. Z uvedených dôvodov odvolací súd odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie v celom rozsahu ako vecne a právne správne potvrdil.

28. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol aplikujúc § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

29. O veci senát odvolacieho súdu rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).